

פרוטוקול

ישיבת מועצת הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית

שהתקיימה ביום רביעי, ה-5 ביוני 2024, בשעה 09:30, במשרדי רשות החדשנות בירושלים

חברי מועצה משתתפים:

ד"ר אלון סטופל, המדען הראשי לחדשנות ויו"ר המועצה (למעט נושא מס' 11)
ד"ר עינת מגל, סגנית המדען הראשי לחדשנות, משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה
מר עומר שכטר, משנה למנכ"ל, משרד החדשנות המדע והטכנולוגיה
מר אורי שאשא, סגן החשב הכללי, משרד האוצר
מר כפיר בטט, סגן הממונה על התקציבים, משרד האוצר (השתתף באמצעות שיחת ZOOM בנושאים מס' 2-4, 6-10)
פרופ' דוד מנדלוביץ', נציג ציבור
מר רמי קליש, נציג ציבור

משתתפים נוספים:

מר דרור בין, מנכ"ל רשות החדשנות
מר תומר סגלוביץ, ראש מטה מנכ"ל רשות החדשנות
עו"ד צפיר נוימן, היועץ המשפטי, רשות החדשנות (למעט סוף נושא מס' 5 ונושאים מס' 6-7)
עו"ד לי קפון דפני, הלשכה המשפטית, רשות החדשנות (למעט סוף נושא מס' 5 ונושאים מס' 6-7)
מר אבינועם רוזנבאום, ראש מטה המדען הראשי לחדשנות, משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה (למעט נושא מס' 11)
גב' נעם דן, אגף התקציבים, משרד האוצר
ד"ר אסף קובו, כלכלן ראשי באגף כלכלה ומחקר חטיבת מדיניות, רשות החדשנות (השתתף בנושא מס' 4)
מר עופר זיו, מנהל חטיבת הכספים, רשות החדשנות (השתתף בנושא מס' 5)
רו"ח יונתן רוז, חשבונאי ראשי חטיבת הכספים, רשות החדשנות (השתתף בנושא מס' 5)
רו"ח דוד בוקר, משרד רו"ח גנור לוי בוקר (השתתף בנושא מס' 5)
רו"ח שירה רוטנברג, משרד רו"ח גנור, לוי בוקר (השתתפה בנושא מס' 5)
עו"ד רוני אמיר ארזי, הלשכה המשפטית, רשות החדשנות (השתתפה באמצעות שיחת ZOOM בנושאים מס' 8-10)
מר יאיר צימבליסטה, מנהל תקציבים חטיבת מדיניות, רשות החדשנות (השתתף בנושא מס' 5)
ד"ר אביב זאבי, ראש חטיבת תשתיות חדשנות, רשות החדשנות (השתתף בנושאים מס' 6-7 ו-11)

על סדר היום

1. דברי פתיחה - יו"ר מועצת הרשות;
2. עדכוני מנכ"ל רשות החדשנות;
3. מעבר על ביצוע כלל החלטות המועצה מישיבות קודמת ועמידה במועדי ביצוע;
4. כיווני חשיבה בעניין בדיקת ההשפעה של מסלול הטבה מס' 7 – קרן ההזנק ומסלול הטבה מס' 6 – קרן יוזמה לעידוד השקעות של גופים מוסדיים בתעשייה עתירת הידע באמצעות קרנות הון סיכון ישראליות;
5. אישור דו"חות כספיים של רשות החדשנות לשנת 2023;
6. תיקון מסלול הטבה מס' 5 – פיתוח תשתיות טכנולוגיות, מסחור ומחקר יישומי באקדמיה ובתעשייה;
7. אישור מסלול הטבה חדש – מסלול הטבה מס' 10 – הקמת והנגשת מעבדות מו"פ ומאגרי מידע לתעשייה;
8. אישור העדפה אזורית לעוטף עזה במסלולי הטבות שונים של רשות החדשנות;
9. אישור העדפה אזורית לאזור המאויים בקו העימות בצפון במסלולי הטבות שונים של רשות החדשנות;
10. תיקון מסלול הטבה מס' 9 – תנופה;

11. עדכון בנושא "ההסדר" ביחס למסלול משנה ה' – מחקר יישומי בתאגיד תעשייתי, של מסלול הטבה מס' 5 – פיתוח תשתיות טכנולוגיות, מסחור ומחקר יישומי באקדמיה ובתעשייה, וכן תובנות נוספות ביחס לכלל התיקונים שנערכו במסלולי המשנה.

הדיון

1. דברי פתיחה - יו"ר מועצת הרשות

דיון: ד"ר אלון סטופל, המדען הראשי לחדשנות ויו"ר מועצת הרשות, פתח את הישיבה וציין כי הוא סבור שחשוב להתחיל את ישיבות מועצת הרשות במעבר על החלטות קודמות שטרם מומשו ובישיבת המועצה הבאה ידונו בנוגע להחלטות שניתן להסירן כמשימה, מאחר והן כבר מוטמעות בעבודת רשות החדשנות.

עוד ציין כי בשבוע האחרון פורסם על-ידי רשות החדשנות דו"ח מצב ההייטק, לאחר עבודה אינטנסיבית שבוצעה על-ידי הרשות וכי בשבוע הבא צפויה להתכנס ישיבת ועדת שרים לענייני מדע וטכנולוגיה בה יוצגו עיקרי הדו"ח וכן פעולות שנכון לבצען.

2. עדכוני מנכ"ל רשות החדשנות

דיון: מר דרור בין, מנכ"ל רשות החדשנות, הציג עדכון ביחס לכלי רשות החדשנות החדשים בשלב ה-Early Stage, ובכלל זה אודות מסלול הטבה מס' 7 – קרן ההזנק אשר החלו במסגרתו להתקבל בקשות, מועדוני האנג'לים שנבחרו במסגרת הליך תחרותי וכן תחילת עבודת מרכזי החדשנות החדשים אשר מלווים על-ידי חטיבת הזנק. בכל הנוגע למסלול הטבה מס' 6 – קרן יוזמה לעידוד השקעות של גופים מוסדיים בתעשייה עתירת הידע באמצעות קרנות הון סיכון ישראליות ציין כי הקול הקורא עדיין פתוח להגשות עד לסוף חודש יוני. לשאלת אחד מחברי מועצת הרשות השיב כי הגופים המוסדיים נדרשים לקבל את אישור ועדות ההשקעות שלהם בתוך הארגון טרם הגשת הבקשות לרשות החדשנות.

עוד ציין מר בין כי בשיחות שנערכו עם חברות בצמיחה וחברות רב-לאומיות, עולה כי קיים חשש של הלקוחות של החברות הללו ביחס להמשכיות הפעילות במקרה של מלחמה, לקוחות שמבקשים לוודא שאין שימושים צבאיים במוצר וכן החלטות של חברות רב-לאומיות שלא לפתוח פרויקטים חדשים בארץ. לשאלת ד"ר סטופל השיב מר בין כי אין כוונה להוציא את מדינת ישראל מתוכנית הורייזן, אולם המבחן יהיה בקונסורציומים התעשייתיים והאקדמיים.

לאחר מכן סקר מר בין את עיקרי דו"ח החדשנות לשנת 2023, ובכלל זה נתונים אודות צמיחת ההייטק למרות האתגרים. עם זאת, הגיוסים בשנה זו האטו, כאשר הירידה בהשקעות דומה להאבים אירופאיים אחרים. מבחינת תחומים טכנולוגיים, גם בשנת 2023, עיקר ההשקעות היו מרוכזות בעולמות התוכנה. כמו כן, בהשוואה גלובלית בולטת חשיבותו של ההייטק לכלכלה הישראלית. חבר מועצת הרשות ציין כי ההייטק הוא אומנם סקטור, אך הוא אינו בעל מאפיינים אחידים וייחודיים, שבהם אירוע אחד יכול להשפיע באופן גורף על כל התעשייה.

כמו כן, הציג מר בין נתונים אודות ההשקעה הממשלתית במו"פ במגזר העסקי בישראל אשר נמוכה מאשר במדינות המובילות בחדשנות בעולם ואף קיימת ירידה בהשקעה זו במהלך שני העשורים האחרונים. הוצגו נתונים אודות סקר שנערך בקרב בכירים בכ-500 חברות הייטק ישראליות, בדבר החששות והורדת הציפיות לאור מצב המלחמה המתמשך, אשר עיקרם קשורים בהשגת מימון ובאי הוודאות. הציפיות הן שבשנה הקרובה קרנות זרות יצמצמו את השקעותיהן בחברות הזנק בישראל יותר מאשר קרנות ישראליות ובכל הנוגע לקרנות הישראליות, שהן צפויות להתמקד בהשקעה בחברות הפורטפוליו הקיימות. אשר להשקעות בשנים הבאות, הקרנות צופות המשך עלייה בהשקעות בתוכנה ארגונית ובפינטק.

לבסוף, הציג מר בין שני תיקונים שמבוקש כי מועצת רשות תאשר ביעדי תכנית העבודה של רשות החדשנות לשנת 2024, בכל הנוגע לפעילות של חטיבת צמיחה:

(1) ביעד "הסרת חסמים לסקטורים וסגמנטים בהייטק", מבוקש לעדכן את ההישג הנדרש "בניית מפת חסמי צמיחה מול סקטורים שונים בהייטק ומול סגמנטים (חברות בצמיחה, גדולות, רב לאומיות וכו'), עד לסוף המחצית הראשונה והצגתה למועצה", כך שבמקום "המחצית הראשונה" יופיע הרבעון השלישי. העבודה בנושא החלה, אך טרם הסתיימה בשל עומס עבודה במחצית הראשונה של שנת 2024.

(2) ביעד "הקמת והפעלת ארגוני חול רגולטוריים", מבוקש לעדכן את ההישג הנדרש "הפעלת 5 מיזמים בשנת 2024, לפחות אחד ב-BC ואחד ב-AI (לא כולל מיזמים שנסגרה ההגשה אליהם)", כך שבמקום "הפעלת 5 מיזמים" יופיע "הפעלת 2 מיזמים". הסיבה הינה שעובד אחד נמצא במילואים מחודש אוקטובר 2023 והשני התפטר בתחילת שנת 2024.

החלטה: לאשר את עדכון שני יעדי תוכנית העבודה של רשות החדשנות לשנת 2024, בכל הנוגע לפעילות של חטיבת צמיחה, בהתאם למצגת שהוצגה בדיון.

3. מעבר על ביצוע כלל החלטות המועצה משיבות קודמות ועמידה במועדי ביצוע

דיון: עו"ד צפריר נוימן, היועץ המשפטי, ציין כי בהמשך הישיבה יוצגו כיווני החשיבה בעניין מסלול הטבה מס' 6 - קרן יוזמה לעידוד השקעות של גופים מוסדיים בתעשייה עתירת הידע באמצעות קרנות הון סיכון ישראליות ומסלול הטבה מס' 7 - קרן ההזנק, בהתאם להחלטת המועצה מיום 22 במאי 2024.

בנוסף ציין עו"ד נוימן כי בישיבת מועצת הרשות הבאה יוצגו החלטות מועצה קודמות שניתן להסירן כמשימות, מאחר והן כבר מוטמעות בעבודת רשות החדשנות, כפי שציין ד"ר סטופל בתחילת הישיבה.

4. כיווני חשיבה בעניין בדיקת ההשפעה של מסלול הטבה מס' 7 – קרן ההזנק ומסלול הטבה מס' 6 – קרן יוזמה לעידוד השקעות של גופים מוסדיים בתעשייה עתירת הידע באמצעות קרנות הון סיכון ישראליות

רקע: בישיבת מועצת הרשות שהתקיימה ביום 22 במאי 2024 קבעה מועצת הרשות כי על רשות החדשנות להציג בישיבת המועצה הקרובה כיווני חשיבה ראשוניים בדבר בדיקת ההשפעה של מסלול הטבה מס' 7 - קרן

ההזנק ומסלול הטבה מס' 6 - קרן יוזמה לעידוד השקעות של גופים מוסדיים בתעשייה עתירת הידע באמצעות קרנות הון סיכון ישראליות והמדדים להצלחתם.

דיון: מר דרור בין, מנכ"ל רשות החדשנות, הציג את הנושא וציין כי קיימת מורכבות רבה במדידת הצלחה של מסלולי הטבות וכי יוצגו כיווני חשיבה ראשוניים ביחס למדדים אפשריים.

ד"ר אסף קובו, כלכלן ראשי באגף כלכלה ומחקר חטיבת מדיניות, הציג מדדים אפשריים לבדיקת השפעת מסלול הטבה מס' 7 - קרן ההזנק: בדיקת תשומות/תפוקות (לרבות שיעור הפעלת תיקים והשוואה לפעילות עבר במסלול הטבה מס' 1 - קרן הו"פ), בדיקת פיילוט (מודל זמינות הון וניקוד משקיעים), בדיקת הצלחת הקרן (לרבות השפעת הקרן על הצלחת חברות להגעה לאבן דרך מימונית) וכן בדיקת השפעת פעילות הקרן על האקוסיסטם (לרבות מעקב אחר שינוי בפיזור השקעה בסקטור הפרטי). במסגרת זו ציין כי הוא סבור שיהיה צורך לבדוק הגשות לרשות החדשנות על פני תקופה של חצי שנה לפחות.

מר בין ציין כי המימון המשלים יעיד על ההצלחה של מסלול ההטבה בהשוואה למסלול הטבה מס' 1 - קרן המו"פ. במסגרת מסלול ההטבה החדש יש הורדת סיכון למשקיעים עצמם במסגרת ביצוע ההשקעה שלהם. אחד מחברי מועצת הרשות ציין כי יש ערך בוואלידציה של רשות החדשנות, כאשר היא נכנסת כמעין "משקיע" ראשון בסבב ההשקעה.

לאחר מכן התקיים דיון בסוגיה כיצד יוצרים אטרקטיביות למשקיעים להשקיע גם בשלבים הבאים, על מנת שלא ייווצר מצב שבשלבים מתקדמים יותר החברות לא יצליחו לגייס כספים ממשקיעים.

נציגת אגף התקציבים במשרד האוצר ציינה כי היא סבורה שהמדדים לטווח ארוך חשובים וכן שחסרה התייחסות בכל הנוגע להקמת חברות נוספות עם זמינות הון נמוכה. ד"ר קובו ציין כי ההערה אכן נכונה.

בהמשך הציג ד"ר קובו מדדים אפשריים לבדיקת השפעת מסלול הטבה מס' 6 - קרן יוזמה לעידוד השקעות של גופים מוסדיים בתעשייה עתירת הידע באמצעות קרנות הון סיכון ישראליות: בדיקת תשומות/תפוקות (לרבות מיפוי הקרנות בהן המוסדיים משקיעים ומעקב שוטף לגבי קצב הוצאות הכסף של הגופים המוסדיים (ובמידת האפשר גם של הקרנות)), בדיקה של השפעת פעילות הקרן על האקוסיסטם (לרבות סך ההשקעות שביצעו הגופים המוסדיים, בהשוואה לעבר ושינוי בתמהיל ההשקעות). בהקשר זה ציין כי גיבוש תמונה מהימנה יאריך מספר שנים (לפחות 4-5 שנים).

נציגת אגף התקציבים ציינה כי היא סבורה שהכיוונים שהוצגו חיוביים, כאשר המדדים המעניינים ביותר הינם אלו שייבחנו בטווח הארוך.

ד"ר סטופל ציין כי הנושא של שקיפות מול הלקוחות של רשות החדשנות ביחס לזמינות ההון חשוב לדעתו ויש לתת על כך את הדעת.

החלטה: בישיבת מועצת הרשות הקרובה תוצג ורסיה יותר מפורטת של מה שהוצג בדיון הנוכחי.

5. אישור דו"חות כספיים של רשות החדשנות לשנת 2023

רקע: סעיף 8א(6) לחוק לעידוד מחקר, פיתוח וחדשנות טכנולוגית בתעשייה, תשמ"ד-1984 (להלן: "חוק החדשנות"), קובע כי בסמכות מועצת הרשות לדון בטיטת הדו"חות הכספיים של רשות החדשנות ובהערות רואה החשבון המבקר לגביה, ולאחר אישור הדו"חות הכספיים - לדון בכל פרט שלגביו רואה החשבון המבקר הסתייג, העיר הערה או נמנע מלחוות דעתו.

בנוסף, סעיף 15לג לחוק החדשנות עוסק אף הוא בדו"חות הכספיים וקובע כי מועצת הרשות אחראית לעריכת הדו"חות הכספיים של רשות החדשנות ולאישורם. כמו כן, על הדו"חות הכספיים להיות ערוכים בהתאם לכללי החשבונאות הממשלתיים העדכניים באותה עת (לפי הנחיית החשב הכללי במשרד האוצר).

הדו"חות הכספיים אשר יאושרו בידי מועצת הרשות, ייחתמו בשמה ויוגשו לשר החדשנות, המדע והטכנולוגיה ולשר האוצר לא יאוחר מיום 31 במרס בכל שנה. יצוין כי בהתאם לחוק החדשנות, הדו"חות הכספיים כוללים מאזן, דו"ח רווח והפסד ודו"ח על תזרימי מזומנים, לרבות הביאורים להם.

דיון: מר עופר זיו, מנהל חטיבת הכספים, הציג את הנושא וציין בין היתר את שיתוף הפעולה עם משרד רו"ח גנור לוי בוקר.

רו"ח יונתן רוז, חשבונאי ראשי בחטיבת הכספים, ציין כי יש הפנייה לנכס התמלוגים, שהוא הנכס העיקרי בדו"חות הכספיים של רשות החדשנות. ישנן הכנסות מתמלוגים ומהעברות ידע מחוץ לישראל, כאשר נעשתה בדיקה בעניין על-ידי חטיבת אסטרטגיה של רשות החדשנות.

הוצגו הדו"חות הכספיים כוללים מאזן, דו"ח רווח והפסד ודו"ח על תזרימי מזומנים, לרבות הביאורים להם. חברי מועצת הרשות ביקשו הסבר בנושא העלייה בעלות השכר של הבודקים המקצועיים. מר בין ומר זיו הסבירו כי היו שלוש סיבות לכך: לאחר שנים רבות בהן שכר הבודקים המקצועיים לא עלה, הוחלט להשוות אותו לשכר המומחה שנקבע על ידי החשב הכללי; עלייה של כ-30% במספר הבקשות המוגשות לרשות החדשנות (חלק משמעותי מהעלייה נובע מהפעילות של "הערוץ המהיר"); בדיקות של בקשות מסוג חדש שלא היו קיימות בעבר.

רו"ח דוד בוקר, ממשרד רו"ח גנור לוי בוקר, ציין כי הדו"ח כלל בעבר הסתייגות כתוצאה מהיבט היסטורי שנמשך שנים. מבדיקה שנערכה על-ידם נמצא שלמעט לעניין נכס התמלוגים כל שאר הנתונים ניתנים לאימות. לגבי נכס התמלוגים, אשר מהווה אומדן, ניתנה הפנייה לביאור. העובדה כי אין הסתייגות בדו"ח מהווה עניין משמעותי.

לשאלת אחד מחברי מועצת הרשות, ציין עו"ד נוימן כי בהתאם להוראות חוק החדשנות, על מועצת הרשות לאשר את הדו"חות הכספיים עד ליום 31 במרץ בכל שנה.

החלטה: לאשר את הדו"חות הכספיים של רשות החדשנות לשנת 2023, בהתאם לנוסח שהופץ טרם הדיון.

6. תיקון מסלול הטבה מס' 5 – פיתוח תשתיות טכנולוגיות, מסחור ומחקר יישומי באקדמיה ובתעשייה

רקע: בהתאם לסעיף 8א(7) לחוק החדשנות, בסמכות מועצת הרשות לקבוע מסלולים למתן הטבות, את הוראות מסלולי ההטבות ואת תנאיהם. מטרת מסלול ההטבה הינה לחזק את היתרון הטכנולוגי ארוך הטווח של התעשייה בישראל בשווקים הבין-לאומיים ולקדם את החקר האקדמי לשלב היישום העסקי.

רשות החדשנות מעוניינת להפריד את מסלול משנה ב' – תשתיות מו"פ לתעשייה של מסלול ההטבה, למסלול הטבה נפרד (כמפורט בנושא מס' 3 להלן). לאור כך, נמחק נספח ב' אשר כולל את מסלול משנה ב' ממסלול ההטבה. בנוסף, נערכו בהתאמה תיקונים במסלול ההטבה עצמו אשר נועדו למחוק אזכורים אשר קשורים למסלול משנה זה, לרבות שינוי שמו של מסלול ההטבה. כמו כן, לאור שינוי שם מסלול ההטבה, נערכו תיקונים במסלולי המשנה האחרים, באזכורים של שמו של מסלול ההטבה.

דיון: ד"ר אביב זאבי, ראש חטיבת תשתיות חדשנות הציג את הנושא וסקר את השינויים המבוקשים, הנובעים בעיקרם מהפרדת מסלול משנה ב' למסלול הטבה נפרד.

החלטה: לאשר את תיקון מסלול הטבה מס' 5 – פיתוח תשתיות טכנולוגיות, מסחור ומחקר יישומי באקדמיה ובתעשייה, בהתאם לנוסח שהופץ טרם הדיון.

7. אישור מסלול הטבה חדש – מסלול הטבה מס' 10 – הקמת והנגשת מעבדות מו"פ ומאגרי מידע לתעשייה

רקע: בהתאם לסעיף 8א(7) לחוק החדשנות, בסמכות מועצת הרשות לקבוע מסלולים למתן הטבות, את הוראות מסלולי ההטבות ואת תנאיהם. מטרת מסלול ההטבה לסייע לקבוצת משתמשים ו/או לתאגיד תעשייתי ברכש, בהקמה, בפיתוח שירותי מחקר ופיתוח, בהפעלה או בהנגשה של ציוד התשתית לביצוע מחקר ופיתוח, והכל לצורך מתן השירותים כאמור לתאגידים תעשייתיים ולמוסדות מחקר, לשם קידום התעשייה בישראל וחזוק היתרון הטכנולוגי ארוך הטווח שלה.

בישיבת מועצת הרשות מיום 22 במאי 2024 נקבע כי מסלול ההטבה החדש יובא לדיון בישיבת מועצת הרשות שתתקיים בחודש יוני, לאחר בחינת ההיבטים השונים שעלו בישיבה.

דיון: מר דרור בין, מנכ"ל רשות החדשנות, הציג את הנושא וציין כי מדובר בדיון המשך לדיון שהתקיים בישיבת מועצת הרשות ביום 22 במאי 2024, כאשר נערכו מספר תיקונים ושינויים במסלול ההטבה בהתאם לסוגיות שעלו.

ד"ר אביב זאבי, ראש חטיבת תשתיות חדשנות, סקר את עקרונות מסלול ההטבה החדש וכן התייחס לתיקונים שנערכו במסלול ההטבה, לעומת הגרסה הקודמת שנשלחה לקראת ישיבת מועצת הרשות ביום 22 במאי 2024. עוד ציין כי מדובר על מסלול הטבה שמהווה פלטפורמה עבור בקשות המוגשות בשוטף או עבור קולות קוראים ייעודיים, כאשר בעת כתיבת מסלול ההטבה הובאו בחשבון כיווני חשיבה שונים של שירותים שיכולים להינתן. כמו כן, המטרה היא לא להתערב בפעילות של מקבל האישור עצמו, כל עוד מקיים את הדרישות שהוגדרו בקול הקורא. המעורבות של רשות החדשנות תהיה רק במקרים בהם הביקוש יעלה על ההיצע בכל הנוגע ללקוחות שיוגדרו.

החלטה: לאשר את מסלול הטבה מס' 10 – הקמת והנגשת מעבדות מו"פ ומאגרי מידע לתעשייה, בהתאם לנוסח שהופץ טרם הדיון.

8. אישור העדפה אזורית לעוטף עזה במסלולי הטבות שונים של רשות החדשנות

רקע: בהתאם לסעיף 8א(7) לחוק החדשנות, בסמכות מועצת הרשות לקבוע מסלולים למתן הטבות, את הוראות מסלולי ההטבות ואת תנאיהם. בנוסף, בהתאם לסעיף 15לו.ג) לחוק החדשנות, במסלולי הטבות שבהם סברה מועצת רשות החדשנות כי נדרש לתת העדפה אזורית, תינתן ההעדפה באזורי הפיתוח שנקבעו לפי סעיף 140 לחוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959 (להלן: "**החוק לעידוד השקעות הון**"), באזורי פיתוח א-ב או אחד מהם, ואולם רשאים השרים, לאחר שהונחה לפנייהם חוות דעת של מועצת הרשות בנושא, ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע אזורי עדיפות אחרים לעניין אותו מסלול הטבה או כמה מסלולים הטבה.

העדפה במסגרת מסלול הטבה מס' 7 – קרן ההזנק, לשדרות וליישובי עוטף עזה – כהגדרתם בתוספת השנייה לחוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959:

(א) ביום 21 בספטמבר 2023 אישרה מועצת הרשות, במסגרת חוות דעת כנדרש בהתאם לסעיף 15לו.ג) לחוק החדשנות, העדפה אזורית לשדרות וליישובי עוטף עזה – כהגדרתם בתוספת השנייה לחוק לעידוד השקעות הון, במסגרת מסלול הטבה מס' 7 – קרן ההזנק.

(ב) כפי שקבעה מועצת הרשות בחוות דעתה כאמור, המתווה שהוצע נותן לאתגר מענה, במובן שאינו מתעדף חברות טכנולוגיות רק בשל מיקומן הגיאוגרפי, אלא בהינתן שהן עומדות ברף הזהה לזה של חברות מחוץ לאזור – המתווה מעניק לחברות אלו תמיכה גדולה יותר, בהתבסס על כך שגיוס הון פרטי למיזמים באזור זה מורכב יותר ומתן אחוז תמיכה גבוה מעודד משקיעי הון פרטי להגיע לאזור. למרות הקושי הבטחוני באזור, קיים בו פוטנציאל כלכלי שטרם מומש ואשר מתן תמיכה מוגדלת יסייע במימושו וזאת מבלי להתפשר על איכות המיזמים.

(ג) כשבועיים לאחר שמועצת הרשות אישרה את מתן ההעדפה כאמור, אירעו אירועי ה-7.10.2023, אשר הובילו להכרזה על מלחמת "חרבות ברזל". אירועים אלו החמירו את המצב בשדרות וביישובי עוטף עזה, ובעקבותיהם החלו מאמצי שיקום של האזור.

(ד) לבקשת משרד המשפטים, לאור משך הזמן שחלף ממועד אישור חוות הדעת בספטמבר 2023, ובשל אירועי ה-7.10.2023, נערך עדכון בחוות הדעת האמורה, לרבות שילובה במסגרת חוות הדעת המקיפה יותר העוסקת בהטבות לאזור זה.

(ה) לאור כך, רשות החדשנות סבורה, כי הנימוקים אשר היו הבסיס לחוות הדעת שהובאה בפני מועצת הרשות בספטמבר 2023, המצדיקים את ההעדפה האזורית לשדרות וליישובי עוטף עזה, מתחזקים ביתר שאת כיום, ומתיישבים עם החלטת הממשלה הני"ל, שמטרתה, בין היתר, לפתח כלכלית את האזור ואת אוכלוסייתו.

העדפה במסגרת מסלולי הטבות שונים – ליישובי חבל 'התקומה' – כהגדרתם בהחלטת ממשלה מס' 980 (חכ/6) מיום 19.10.2023, בנושא הקמת מנהלת לשיקום ולפיתוח חבל 'התקומה' ואוכלוסייתו:

(א) מדובר על מתן העדפה אזורית ביחס למסלולי ההטבות הבאים : מסלול הטבה מס' 1 – קרן המו"פ ; מסלול הטבה מס' 2 – תמיכה בחדשנות טכנולוגית של התעשייה בשיתוף עם גורמי ממשל ; מסלול הטבה מס' 5 – פיתוח תשתיות טכנולוגיות, מסחור ומחקר יישומי באקדמיה ובתעשייה ; מסלול הטבה מס' 9 – תנופה ; מסלול הטבה מס' 10 – הקמת והנגשת מעבדות מו"פ ומאגרי מידע לתעשייה ; מסלול הטבה מס' 36 – עידוד חדשנות טכנולוגית בתעשיית הייצור ; מסלול הטבה מס' 44 – פיתוח הון אנושי עבור התעשייה עתירת הידע בישראל ; מסלול הטבה מס' 49 – תוכניות לעידוד הנבטה ויזמות.

(ב) לאחר אירועי ה-7.10.2023 ועל מנת לקדם את המימוש והביצוע של החלטות ממשלה 980 ו-1699, אשר יאפשרו את השיקום והצמיחה של חבל 'התקומה' ושל תושביו, בהיבטי חדשנות, מדע וטכנולוגיה והכשרות לתעסוקת הייטק, עמדת רשות החדשנות היא כי נדרש לאפשר ייחוד הליכים, שיפורסמו במסגרת מסלולי ההטבות הנ"ל של רשות החדשנות, לחבל 'התקומה', וזאת בתוקף עד ליום 31.12.2026.

דיון : מר דרור בין, מנכ"ל רשות החדשנות, הציג את הנושא וציין כי בכל הנוגע למסלול הטבה מס' 7 – קרן ההזנק ההעדפה האזורית אושרה בישיבת מועצת הרשות שהתקיימה ביום 21 בספטמבר 2023. לבקשת משרד המשפטים, לאור משך הזמן שחלף ממועד אישור חוות הדעת בספטמבר 2023, ובשל אירועי ה-7 באוקטובר 2023, נערך עדכון בחוות הדעת שאומצה על-ידי מועצת הרשות ונשלחה לשרים דאז, והיא שולבה במסגרת חוות הדעת המקיפה יותר שנשלחה ביחס להעדפה האזורית בעוטף עזה.

בכל הנוגע ל-8 מסלולי ההטבות האחרים אשר מבוקש לגביהם כי מועצת הרשות תאמץ כחוות דעת את נייר העמדה שהוכן על-ידי רשות החדשנות, הסביר מר בין כי בכל אחד ממסלולי ההטבות נערך תיקון אשר יאפשר ייחוד הליכים לעוטף עזה, זאת בהתאמה למהות הפעילות ומטרת כל מסלול הטבה, וזאת למשך תקופה של שנתיים, עד לסוף שנת 2026.

עו"ד צפריר נוימן, היועץ המשפטי, ציין כי רשימת היישובים להם תינתן ההעדפה האזורית היא בהתאם להחלטות הממשלה אשר נקבעו בעניין. כמו כן, ציין עו"ד נוימן כי במהלך ישיבת מועצת הרשות התברר כי ישנן חברות הפועלות בעוטף עזה, שהגישו לאחרונה בקשות במסגרת מסלול הטבה מס' 7 – קרן ההזנק, ולכן מבוקש כי אישור מועצת הרשות להעדפה האזורית במסלול הטבה זה יחול רטרואקטיבית מיום 11 בדצמבר 2023, המועד שבו נכנס לתוקף מסלול ההטבה לראשונה. בשיחה שהתקיימה עם משרד המשפטים לפני זמן קצר צוין שאישור התחולה הרטרואקטיבית, ידרוש אישור של המשנה ליועצת המשפטית לממשלה וכמובן גם של ועדת הכספים.

ד"ר סטופל ציין כי הוא קיבל מספר פניות על כך שהתנאים במסלול ההטבה הורעו בהשוואה למסלול הטבה מס' 1 – קרן המו"פ בכל הנוגע לשיעורי המענק של חברות הפועלות מעוטף עזה. חברי מועצת הרשות קיימו דיון בסוגיה, כאשר מר בין הסביר, בין היתר, כי אין פגיעה ממשית בחברות הללו, שכן ממילא רוב הבקשות לא הגיעו אל המקסימום האפשרי מתוך שיעור המענק במסגרת מסלול הטבה מס' 1 – קרן המו"פ וכי התחשיב כיום מבחינת סכום המענק עצמו כמעט ולא השתנה. עוד ציין כי יהיה צורך בניסיון מצטבר במסגרת מסלול הטבה מס' 7 – קרן ההזנק, על מנת שניתן יהיה לבחון כיצד הדברים עובדים בפועל.

החלטה: לאשר את התיקונים במסלולי ההטבות המפורטים להלן, בהתאם לנוסחים שהופצו טרם הדיון:

- (1) מסלול הטבה מס' 1 – קרן המו"פ;
- (2) מסלול הטבה מס' 2 – תמיכה בחדשנות טכנולוגית של התעשייה בשיתוף עם גורמי ממשל;
- (3) מסלול הטבה מס' 5 – פיתוח תשתיות טכנולוגיות, מסחור ומחקר יישומי באקדמיה ובתעשייה;
- (4) מסלול הטבה מס' 9 – תנופה;
- (5) מסלול הטבה מס' 10 – הקמת והנגשת מעבדות מו"פ ומאגרי מידע לתעשייה;
- (6) מסלול הטבה מס' 36 – עידוד חדשנות טכנולוגית בתעשיית הייצור;
- (7) מסלול הטבה מס' 44 – פיתוח הון אנושי עבור התעשייה עתירת הידע בישראל;
- (8) מסלול הטבה מס' 49 – תוכניות לעידוד הנבטה ויזמות.

בנוסף, לאשר את נוסח מסלול הטבה מס' 7 – קרן ההזנק, בהתאם לנוסח שהופץ טרם הדיון, וכן לאשר כי ההעדפה האזורית תחול באופן רטרואקטיבי, החל מיום 11 בדצמבר 2023, ובהתאם לכך להוסיף את המשפט "למרות האמור, הוראות סעיפים 8.6 ו-8.8 למסלול ההטבה יחולו על בקשות אשר הוגשו החל מיום כ"ח בכסלו תשפ"ד (11.12.2023)", בסייפא של סעיף 21 למסלול ההטבה.

כמו כן, לאמץ את עמדת רשות החדשנות (אשר פורטה בנייר העמדה שהופץ טרם הדיון) כחוות דעת של מועצת הרשות, לצורך הגשתה לשרת החדשנות, המדע והטכנולוגיה ושר האוצר, בהתאם לסעיף 15(ג) לחוק החדשנות.

9. אישור העדפה אזורית לאזור המאויים בקו העימות בצפון במסלולי הטבות שונים של רשות החדשנות

רקע: בהתאם לסעיף 8א(7) לחוק החדשנות, בסמכות מועצת הרשות לקבוע מסלולים למתן הטבות, את הוראות מסלולי ההטבות ואת תנאיהם. בנוסף, בהתאם לסעיף 15(ג) לחוק החדשנות, במסלולי הטבות שבהם סברה מועצת רשות החדשנות כי נדרש לתת העדפה אזורית, תינתן ההעדפה באזורי הפיתוח שנקבעו לפי סעיף 40ד לחוק לעידוד השקעות הון, באזורי פיתוח א ו-ב או אחד מהם, ואולם רשאים השרים, לאחר שהונחה לפנייהם חוות דעת של מועצת הרשות בנושא, ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע אזורי עדיפות אחרים לעניין אותו מסלול הטבה או כמה מסלולים הטבה.

מדובר על מתן העדפה אזורית ביחס למסלולי ההטבות הבאים: מסלול הטבה מס' 1 – קרן המו"פ; מסלול הטבה מס' 2 – תמיכה בחדשנות טכנולוגית של התעשייה בשיתוף עם גורמי ממשל; מסלול הטבה מס' 5 – פיתוח תשתיות טכנולוגיות, מסחור ומחקר יישומי באקדמיה ובתעשייה; מסלול הטבה מס' 9 – תנופה; מסלול הטבה מס' 10 – הקמת והנגשת מעבדות מו"פ ומאגרי מידע לתעשייה; מסלול הטבה מס' 36 – עידוד חדשנות טכנולוגית בתעשיית הייצור; מסלול הטבה מס' 44 – פיתוח הון אנושי עבור התעשייה עתירת הידע בישראל; מסלול הטבה מס' 49 – תוכניות לעידוד הנבטה ויזמות.

על מנת לקדם את המימוש והביצוע של החלטות הממשלה מס' 975 ו-1786, העוסקת באזור המאויים בקו העימות בצפון, באופן אשר יאפשר את השיקום והצמיחה שלו ושל האוכלוסייה המאויימת, בהיבטי חדשנות, מדע וטכנולוגיה והכשרות לתעסוקה, עמדת רשות החדשנות היא כי נדרש לאפשר ייחוד הליכים, שיפורסמו במסגרת מסלולי ההטבות של רשות החדשנות הנ"ל, לאזור המאויים, וזאת בתוקף עד 31.12.2026.

דיון: מר דרור בין, מנכ"ל רשות החדשנות, הציג את הנושא וציין כי ביחס ל-8 מסלולי הטבות, מבוקש לגביהם כי מועצת הרשות תאמץ כחוות הדעת את נייר העמדה שהוכן על-ידי רשות החדשנות, וכי בכל אחד ממסלולי הטבות נערך תיקון אשר יאפשר ייחוד הליכים לאזור המאויים בקו העימות בצפון, זאת בהתאמה למהות הפעילות ומטרת כל מסלול הטבה, וזאת למשך תקופה של שנתיים, עד לסוף שנת 2026.

עו"ד צפריר נוימן, היועץ המשפטי, ציין כי רשימת היישובים להם תינתן ההעדפה האזורית היא בהתאם להחלטות הממשלה אשר נקבעו בעניין.

החלטה: לאשר את התיקונים במסלולי הטבות המפורטים להלן, בהתאם לנוסחים שהופצו טרם הדיון:

- (1) מסלול הטבה מס' 1 – קרן המו"פ;
- (2) מסלול הטבה מס' 2 – תמיכה בחדשנות טכנולוגית של התעשייה בשיתוף עם גורמי ממשל;
- (3) מסלול הטבה מס' 5 – פיתוח תשתיות טכנולוגיות, מסחור ומחקר יישומי באקדמיה ובתעשייה;
- (4) מסלול הטבה מס' 9 – תנופה;
- (5) מסלול הטבה מס' 10 – הקמת והנגשת מעבדות מו"פ ומאגרי מידע לתעשייה;
- (6) מסלול הטבה מס' 36 – עידוד חדשנות טכנולוגית בתעשיית הייצור;
- (7) מסלול הטבה מס' 44 – פיתוח הון אנושי עבור התעשייה עתירת הידע בישראל;
- (8) מסלול הטבה מס' 49 – תוכניות לעידוד הנבטה ויזמות.

כמו כן, לאמץ את עמדת רשות החדשנות (אשר פורטה בנייר העמדה שהופץ טרם הדיון) כחוות דעת של מועצת הרשות, לצורך הגשתה לשרת החדשנות, המדע והטכנולוגיה ושר האוצר, בהתאם לסעיף 15(לוג) לחוק החדשנות.

10. תיקון מסלול הטבה מס' 9 – תנופה

רקע: בהתאם לסעיף 8א(7) לחוק החדשנות, בסמכות מועצת הרשות לקבוע מסלולים למתן הטבות, את הוראות מסלולי הטבות ואת תנאיהם. מטרת מסלול הטבה הינה לעודד יזמות טכנולוגית, על ידי מתן סיוע למיזמים בראשית דרכם, כדי לקדם רעיון טכנולוגי חדש לקראת הוכחת היתכנות ו/או אב טיפוס ראשוני, ולהביא את הפרויקט למצב שיאפשר גיוס הון פרטי ו/או מציאת שותף עסקי לצורך המשך פיתוח הרעיון.

דיון: מר דרור בין, מנכ"ל רשות החדשנות, הציג את הנושא וציין ביום 13 באוגוסט 2023 אישרה מועצת רשות החדשנות תיקון במסלול הטבה מס' 9 – תנופה, ולפיו במסגרת כל קול קורא שתפרסם הרשות מכוח מסלול ההטבה, היא תהא רשאית לצרף גורם/ים ממשלתי/ים אשר יקחו חלק במימון הפעילות המשותפת. עם זאת, נשמט מהתיקון כאמור תיקון נלווה נדרש, אשר קיים בנוסחי מסלולי הטבות אחרים המאפשרים צירוף גורמים ממשלתיים למימון קולות קוראים, שלפיו אותם משרדים יהיו רשאים לצרף נציגים מטעם חברי ועדת המחקר שתדון בבקשות שיוגשו במסגרת הקולות הקוראים המשותפים. לכן, מבוקש לתקן את מסלול ההטבה, כך שיתאפשר צירוף נציגים מטעם גורם ממשלתי במקרים מעוניינים לפרסם קורל קורא משותף.

החלטה: לאשר את תיקון מסלול הטבה מס' 9 – תנופה, בהתאם לנוסח שהופץ טרם הדיון.

11. עדכון בנושא "ההסדר" ביחס למסלול משנה ה' – מחקר יישומי בתאגיד תעשייתי, של מסלול הטבה מס' 5 – פיתוח תשתיות טכנולוגיות, מסחור ומחקר יישומי באקדמיה ובתעשייה, וכן תובנות נוספות ביחס לכלל התיקונים שנערכו במסלולי המשנה

רקע: בישיבת מועצת הרשות שהתקיימה ביום 22 בנובמבר 2023 קבעה מועצת הרשות כי בתוך חצי שנה הרשות תציג למועצה את המודל הרצוי ביחס למסלול משנה ה' וכן תובנות נוספות ביחס לכלל התיקונים שנערכו במסלולי המשנה.

דיון: מר דרור בין, מנכ"ל רשות החדשנות, הציג את הנושא וציין כי הליך ההסדר החל בשנת 2000 על מנת לעודד חברות גדולות לבצע מו"פ טרום מוצרי במסלול נפרד מזה שהיה קיים במסגרת קרן המו"פ. הוסברה הפרוצדורה של ההצטרפות כחברת הסדר לצורך הגשת בקשות למענקים מכוח מסלול המשנה וכי ישנן כיום 38 חברות שמוכרות כחברות הסדר. כמו כן, עד לשנת 2024 המסלול היה פתוח רק לחברות הסדר, אך במסגרת המהלכים שכללו את כניסתו לתוקף של מסלול הטבה מס' 7 – קרן ההזנק, נפתח מסלול המשנה גם לחברות המוגדרות כ"תאגיד כשיר מחקר" (בהתאם להגדרות המפורטות במסלול המשנה).

לאחר מכן הוצג כיוון הפעולה הנבדק ביחס להמשך הפעלת מסלול המשנה, אשר יכלול סגירת ההסדר ביחס להצטרפות חברות חדשות. בנוסף, בכל הנוגע לחברות שהוכרו כחברות הסדר לפני למעלה מ-7 שנים, תהיה אפשרות לשנה נוספת להגיש בקשות לתוכניות חדשות. חברות שהצטרפו להסדר במהלך 7 השנים האחרונות, תהיינה רשאיות להגיש בקשות לתוכניות חדשות לתקופה של 7 שנים ממועד ההצטרפות שלהן להסדר.

אחד מחברי מועצת הרשות העלה את הסוגייה האם חברות ההסדר יכולות לטעון לנזק שנגרם להן בעקבות ביטול האפשרות להגיש בקשות מעבר לתקופה שהוצגה. בעקבות כך התקיים דיון בנושא, כאשר צוין, בין היתר, כי הביטול הינו בגדר פעולה סבירה של מדיניות אשר נבחנה מחדש לאחר למעלה מ-20 שנים שבהן מתכונת הפעילות הזו הייתה קיימת. מר בין ציין כי המטרה הינה לעודד חברות גדולות להיות יותר תחרותיות בשנים הבאות. לכן, מדובר במסלול אסטרטגי שצריך לשקול את הגדלת התקציב שלו.

הערה: ד"ר אלון סטופל לא השתתף בדיון בנושא זה, בשל חשש/מראית עין של ניגוד עניינים.

ד"ר אלון סטופל

ראש רשות החדשנות

